

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

Брой 4, Април 2020

**ПОЛИТИКИ И ПРОГРАМИ НА
ПРАВИТЕЛСТВОТО**

РЕГИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ

ЕВРОПЕЙСКИ ИЗМЕРЕНИЯ

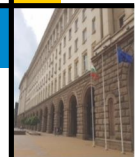
ПРОГРАМИ И КОНКУРСИ

РЕГИОНАЛНА СТАТИСТИКА

ТРУДОВА ЗАЕТОСТ

КУЛТУРА

Министерският съвет одобри 21 национални програми за развитието на образованието за 2020 година

Министерският съвет одобри 21 национални програми за развитие на образованието за 2020 година. С тях ще се подпомага обучението в детските градини, в училищата и центровете за подкрепа на личностно развитие.

Четири от програмите са изцяло нови - „Разработване на учебни помагала и на методически ръководства, оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“, „Участвай и променяй — родителят, активен партньор в училищния живот“, „Предоставяне на съвременни условия за работа на децата и учениците в Центрове за подкрепа за личностно развитие“ и „Изграждане на училищна STEM среда“.

В НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“ също има нови моменти - ще се изпълняват два нови модула: „Библиотеките като образователна среда“ и „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“. По програмата продължава финансирането на модулите „Модернизиране на системата на професионалното образование“, „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“, „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“ и „Културните институции като образователна среда“.

Надграждане с нови дейности има и в НП „Успяваме заедно“ и „Роден език и култура зад граница“. Първата ще се реализира посредством три модула, като новите дейности са обособени в два от модулите - „Иновативна детска градина“ и „Обединени за качествено предучилищно образование“.

В НП „Роден език и култура зад граница“ са разработени и ще се изпълняват новите модули „Подкрепа за квалификация на учителите от българските неделни училища в чужбина“ и „Партньорства“.

През 2019 година, новата тогава НП „ИТ бизнесът преподава“ беше насочена само към ИТ сферата. През 2020 година действието на програмата се пренасочва към бизнеса като цяло и дейностите ще се осъществяват във всички училища с профилирана или професионална подготовка в областта на STEM професии и профили. Програмата ще се нарича „Бизнесът преподава“.

Продължава реализирането на програмата „Иновации в действие“, която подкрепя нововъведенията в училищата в страната, споделянето на успешни практики и креативното мислене. Разработен е нов модул „Форуми за иновации в образованието“, който предполага по-добро разпространение и прилагане на иновативните практики в българското училище.

НП „Изграждане на училищна STEM среда“ цели мотивиране на учениците за изучаване на природни науки, математика и технологии, повишаване на образователните резултати, придобиване на компетентности, на трайни знания, ключови умения и нагласи, ориентирани към практиката, развитието на учениците и провокиране на интереса им към технологичните професии.

Ще продължи изпълнението и на НП „Мотивирани учители“, която стартира през 2019 година. В тазгодишната програма ще се обръща особено внимание на необходимостта от мотивирани специалисти в училищата с групи, застрашени от социална изолация. Целта е повишаване качеството на образованието в училищата в уязвими общности, с ученици с ниски резултати и с нисък социално-икономически статус.

Министерството на образованието и науката ежегодно разширява обхвата на националните програми в изпълнение на приоритетите за повишаване обхвата и намаляване броя на напусналите образователната система, за подпомагане на децата и учениците в тяхното развитие, за модернизиране на материалната база и за мотивиране и подкрепа на педагогическите специалисти.

Правителството прие допълнение на наредбата за финансиране на образователните институции

Министерският съвет прие допълнение на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с ПМС №219 от 2017 г.

Съгласно допълнението училищата ще имат възможност да извършват разходи за доставка на интернет свързаност по местоживее на учениците, които по социални причини не разполагат с достъп до интернет. Това ще важи в случаите, когато присъственият учебен процес в училището е временно преустановен по предписание на компетентен орган, поради което обучението на учениците се осъществява от разстояние в електронна среда.

Промените се налагат във връзка с част от въведените на територията на Република България противоепидемични мерки свързани с разпространението на вируса COVID - 19, които включват преустановяване на учебните занятия в училищата. С оглед продължителността на приложената мярка Министерството на образованието и науката предприе действия за създаване на организация за обучение на учениците в дигитална среда. Благодарение на установеното партньорство между учители, родители и доставчиците на услуги близо 89% от учениците в страната бяха включени в обучение в електронна среда.

Прилагането на тази форма на обучение ще постигне очакваните резултати при условие, че може да обхване максимално голям брой ученици. Поради липса на технически условия - мобилни устройства и/или интернет свързаност част от учениците не могат да бъдат ефективно включени в обучение в дигитална среда. По тази причина Министерството на образованието и науката предлага да бъдат използвани възможностите на училищните бюджети за подпомагане на ученици, които по социални причини не разполагат с интернет свързаност, за включването им в дистанционна форма на обучение в условията на наложените противоепидемични мерки. Идеята е за периода, в който присъствените учебни занятия са прекратени, училищата да могат да извършват разходи за осигуряване на интернет свързаност за тези ученици. Разходите ще се извършват за сметка на реализираните икономии в училищните бюджети вследствие на прекратяването на учебния процес на територията на училищата.

Предложеното допълнение на Наредбата е свързано с реализирането на целите на Националната стратегия за учене през целия живот (2014 - 2020) за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система.

Изплатени са 844 340 088 лв. по ПРСР2014-2020 през 2019 г.

През миналата година са подписани 1378 договора по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020 г. Изплатени са 844 340 088 лв. Това сочат данни от Годишния отчет на Държавен фонд „Земеделие“ и Разплащателната агенция за 2019 г., одобрен от Министерски съвет.

В кампания 2019 по схеми и мерки, администрирани по линия на директни плащания, са приети 106 726 заявления. Преведените субсидии за директни плащания по линия на Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) възлизат на 1 528 739 225 лв.

Изплатените суми по пазарните мерки по линия на селскостопанските пазарни механизми през 2019 г. възлизат на 56 978 490 лв., от които 35 220 486 лв. са от ЕФГЗ и 21 758 004 лв. - национални средства.

По Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007-2013 са извършени плащания в размер на 61 886 лв.

Извършените плащания по Програма за морско дело и рибарство 2014-2020 са общо 32 573 992 лв.

По инвестиционните схеми за подпомагане към 31 декември 2019 г. са постъпили плащания в размер на 1 866 658 лв. През отчетния период са погасени 153 кредита и са отпуснати 144 нови на стойност 813 323 лв.

През миналата година са изплатени 154 029 152 лв. по 26 схеми за краткосрочно подпомагане, от които са се възползвали 30 568 земеделски стопани.

Правителството утвърди таксите за кандидатстване и обучение на студенти и докторанти за 2020/2021 година

Министерският съвет утвърди таксите за кандидатстване и за обучение на студенти и докторанти за новата академична 2020/2021 година.

В сравнение с учебната 2019/2020 година и въз основа на предложенията на държавните висши училища за учебната 2020/2021 година при 18 държавни висши училища размерът на таксите за обучение на студенти се увеличава с от 5% до 25%, или от 20 до 170 лева спрямо размера на таксите за миналата учебна година. При 15 държавни висши училища няма промяна в размера на таксите за обучение на студенти.

По отношение на таксите за обучение на докторанти при 10 държавни висши училища увеличението е от 5% до 65 % (от 40 до 500 лева). При 23 държавни висши училища и Българската академия на науките няма промяна в размера на таксите за обучение на докторанти спрямо тези от учебната 2019/2020 г.

Индикативният размер на таксата за кандидатстване е в размер на 50 лева при Средна такса за обучение в държавните висши училища в размер на 950 лева за учебната 2020/2021 година. В държавните висши военни училища съответно таксата за кандидатстване е в размер на 40 лева при средна такса за обучение в размер на 750 лева.

Размерът на таксата за кандидатстване в БАН и научните организации е в размер на 30 лева при средна такса за обучение на докторанти в размер на 460 лева за учебната 2020/2021 година.

Правителството одобри национална научна програма

Правителството одобри Национална научна програма „Създаване на база данни на кръводарителите в Република България за маркери на трансмисивни инфекции“. Срокът на програмата е до 31.12.2022 г. и е на обща стойност 4 500 000 лева. Тя е разработена като продължение на изпълняваната в периода 2018-2020 г. национална научна програма „Разработване на методология за въвеждане на NAT технология за диагностика на дарената кръв в трансфузионната система на Република България“, по която със средства на МОН са закупени, монтирани, инсталирани и въведени в експлоатация 6 медицинска апарата за извършване на диагностика на трансмисивни инфекции.

Националната научна програма „Създаване на база данни на кръводарителите в Република България за маркери на трансмисивни инфекции“ е насочена към следните обществени предизвикателства: идентификация и систематизиране на информацията по отношение на разпространението на вирусите на HIV, хепатит Б и хепатит С сред кръвните донори, както и оценка на риска на същите вируси сред кръвните донори в България чрез изследване на тяхното разпространение и честота. Двата показателя се допълват, тъй като предоставят информация за миналия и текущия риск от инфекция.

Програмата предвижда извършването на 40 000 тествания на година и анализ на натрупаните данни от медицински изследвания и разработване на нови модели и софтуер за обработка на данни.

Приета е Наредба за условията и реда за разходване на средствата за обезщетяване на собственици на животни, умъртвени в случаи на заразни заболявания

Министерският съвет прие Постановление за приемане на Наредба за условията и реда за разходване на средствата за обезщетяване на собствениците на животни, умъртвени в случаи на заразни заболявания.

Основната цел на Наредбата е ефективно разходване на бюджетните средства, предвидени за обезщетяване на собствениците или ползвателите на животновъдни обекти, в които животните са принудително умъртвени. Обезщетенията ще се предоставят за ограничаване и ликвидиране разпространението на особено опасни заразни заболявания чрез умъртвяване или унищожаване на съответните животни. Помощта ще се предоставя и при смъртност, възникнала след датата на обявеното съмнение за наличие на болест от Българската агенция по безопасност на храните.

Проектът предвижда, при неспазване на определени задължения от страна на собствениците на животни, да се налага коефициент на редукция върху размера на обезщетенията. Определени са конкретните случаи, реда и условията, при които ще се налага коефициент на редукция.

Правителството прие актуализация на Националната концепция за пространствено развитие

Министерският съвет прие актуализация на Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 година.

Това е основният документ за регионално и пространствено развитие, който определя дългосрочните перспективи, цели и приоритети на държавната политика за намаляване на дисбаланса в развитието на националната територия и съответствието ѝ с другите секторни и хоризонтални политики. Действащата към момента Национална концепция за пространствено развитие е приета през 2012 г. и е с период на действие 2013-2025 г. За тези 7 години от нейното действие ситуацията в страната е претърпяла изменения, както и са се променили и обстоятелствата, налагащи разработването на документа, което налага нейното актуализиране.

Актуализирането е обвързано и с новата Оперативна програма за развитие на регионите (ОПРР) 2021-2027, като определя териториалната основа за провеждане на държавната политика за регионално развитие, в т.ч. и със средства от европейските фондове.

В актуализираната концепция са отчетени действащите стратегически документи на международно равнище в областта на регионалното и пространственото развитие, Морския пространствен план на Република България и националните стратегически документи за развитие на секторните и хоризонталните политики.

В документа се съдържа анализ на демографското, социално-икономическото, екологичното и териториално-урбанистичното състояние на страната, правят се актуализирани прогнози, разработват се различни сценарии и пространствени модели за развитие на националната територия.

Основната цел е в срока на действие на Националната концепция да бъде постигнато умерено полицентрично и балансирано териториално развитие чрез намаляване на междурегионалните различия, икономически растеж и борба с демографската криза.

Търговски вериги с 10 и повече търговски обекта в страната се задължават да предлагат регионална продукция

Търговски вериги с 10 и повече търговски обекта в страната се задължават да предлагат регионална продукция. Правителство прие изменение на Постановление № 70 на Министерския съвет от 2020 г. за осигуряване на основни групи храни, произведени на територията на Република България в търговските обекти, представляващи вериги от магазини. Изменението касае привеждане на приетото ПМС № 70 в съответствие с текста на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. - определението за търговски вериги, както и осъществяването на контрола за изпълнение на разпоредбите на постановлението.

Контролът по изпълнение на постановлението се осъществява от Българската агенция по безопасност на храните. За неспазване на изискванията на постановлението се налагат санкции, съгласно чл. 16а, ал. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение. При нарушение се налага имуществена санкция от 15 000 до 25 000 лв., при повторно нарушение - от 30 000 лв. до 50 000 лв.

Припомняме, че с ПМС № 70 се въвежда изискване местата за продажба да са с площ - достатъчна за излагане и продажба на съответните хранителни продукти, както и да са обозначени по подходящ начин, от който да е видно, че предлаганите продукти са регионално производство. На тези места следва да се предлагат мляко и млечни продукти от българско сурово мляко; риба и рибни продукти; прясно месо и яйца; пчелен мед; пресни сезонни плодове и зеленчуци, произведени от регионални производители. Приетите изменения не изискват промяна на досегашния ред на доставки в обектите, единствената цел е да бъде дадена възможност за предлагане на местна (регионална) продукция.

Регионални производители са производители или групи/организации на производители с място на осъществяване на дейността на територията на административната област, в която се намира съответният търговски обект или на територията на съседна, граничеща с нея административна област. За административни области София-град и София-област за съседни се считат областите, граничещи със София - област, както и област Пловдив. Производителите трябва да са регистрирани по Закона за подпомагане на земеделските производители или да притежават обект, регистриран съгласно Закона за храните.

Правителството одобри Програма за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия

Министерският съвет одобри Програма за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия (МСП), пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19. Изпълнението на Програмата се възлага на „Българска банка за развитие“ АД.

Програмата е отворена за участие за МСП от всички сектори на икономиката. Очаква се по нея да бъде подпомогната дейността на най-силно засегнати от пандемията сектори - търговия, услуги, включително транспорт, туризъм, хотелиерство и ресторантьорство, логистика, износ и други.

Дефинирани са условията, на които трябва да отговарят микро-, малките и средните предприятия (по смисъла на Закона за малките и средните предприятия), регистрирани в България, за да получат финансиране по Програмата. Заложените условия към МСП имат за цел да осигурят помощ на предприятия, които са изпаднали в затруднение след 31 декември 2019 г. поради избухването на епидемията от COVID-19. Кредитите, предвидени по Програмата, ще се предоставят при максимално облекчени условия.

Решението е част от мерките, които Министерският съвет предприема за преодоляване на икономическите последици от разпространението на COVID-19 и цели запазването на заетостта и икономическото благосъстояние на трудещите се в ситуация на рязък спад в икономическата активност, затваряне на предприятия, опасност от масови фалити, междуфирмена и публична задлъжнялост.

Европейска пътна карта очертава насоката за преминаване към обща отмяна на противоепидемичните мерки

Европейската комисия, в сътрудничество с председателя на Европейския съвет, представи европейска пътна карта за постепенна отмяна на противоепидемичните мерки, взети вследствие на разпространението на коронавируса.

Като отчита, че всяка държава има свои особености, европейската пътна карта установява следните основни принципи:

Подбирането на подходящия момент е от основно значение. При преценката дали е настъпил моментът да се започне разхлабване на мерките следва да се прилагат следните критерии:

- епидемиологични критерии;
- наличие на достатъчен капацитет на системите за здравеопазване;
- подходящ капацитет за наблюдение.

Нуждаем се от европейски подход. Въпреки че

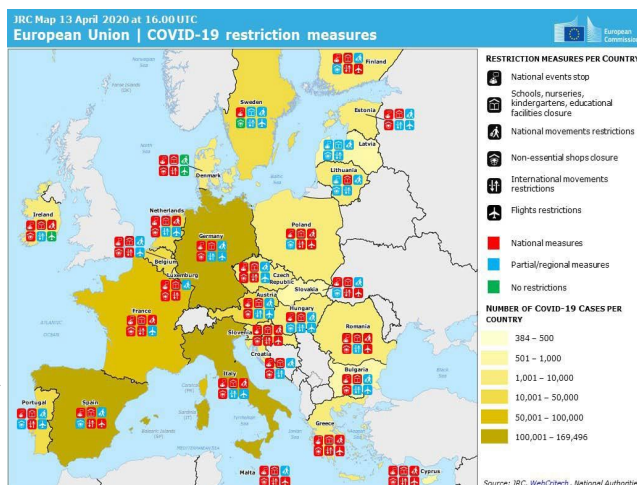
моментът и условията за отмяна на противоепидемичните мерки се различават в отделните държави членки, ние се нуждаем от обща рамка, която да се основава на:

- достиженията на науката с фокус върху общественото здраве;
- координация между държавите членки;
- уважение и солидарност.

Поетапната отмяна на изолацията в домашни условия изисква съпътстващи мерки, сред които:

- събиране на хармонизирани данни и разработване на надеждна система за докладване и проследяване на лицата, между които е имало контакт;
- увеличаване на капацитета за тестване и хармонизиране на методиките за тестване;
- увеличаване на капацитета и устойчивостта на националните системи за здравеопазване;
- по-нататъшно укрепване на капацитета за осигуряване на медицинско оборудване и лични предпазни средства;
- разработване на безопасни и ефективни лечения и лекарства.

Постепенната отмяна на противоепидемичните мерки следва да бъде съпътствана от стратегическо планиране на възстановяването с цел съживяване на икономиката и продължаване на курса към устойчив растеж. Това включва създаване на условия за двойния преход към по-екологично и цифрово общество и извличане на всички поуки от настоящата криза във връзка с готовността и устойчивостта на ЕС. За тази цел Комисията ще разработи план за възстановяване въз основа на преработено предложение за следващия дългосрочен бюджет на ЕС (многогодишната финансова рамка) и на актуализираната работна програма на Комисията за 2020 г.

ЕС стартира пилотна схема в размер на 50 милиона евро за умения и образование

Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) и Европейската комисия стартират нов пилотен гаранционен механизъм за подобряване на достъпа до финансиране за физически лица и организации, които искат да инвестират в умения и образование. С пилотната схема в размер на 50 милиона евро ще се подкрепя финансиране за студенти и учащи, за предприятия, инвестиращи в повишаването на квалификацията на своите служители, и за организации, предоставящи образование и обучение.

Тази инициатива е от особено значение в трудното икономическо положение, в което се намират понастоящем европейските граждани и предприятия заради пандемията от коронавирус. С нея ще бъдат подкрепяни предприятията и студентите по време на кризата и след нея, за да се гарантира, че Европа може да се развива и да бъде на челно място в световното технологично развитие, да тласне напред своята икономика на знанието и да ускори икономическото си възстановяване.

В пилотната си фаза механизмът за умения и образование ще предостави гаранция на ЕС в размер до 50 милиона евро, подкрепена от Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), задействайки дългово финансиране за проекти в областта на уменията и образованието в Европа с цел мобилизиране на средства в общ размер от над 200 милиона евро. Заинтересованите финансиращи институции или доставчици на образование и обучение могат да кандидатстват, за да станат финансови посредници и да участват в схемата, като отговорят на откритата покана за изразяване на интерес, публикувана от ЕИФ. Подборът на финансовите посредници се управлява от ЕИФ.

ЕИФ ще осигури безвъзмездна ограничена гаранция за първа „загуба“ с определен праг (или насрещна гаранция) на подбрани финансови посредници, които съставят нови портфейли за дългово финансиране за студенти и предприятия. Допустимите студенти и предприятия ще имат достъп до различни видове финансиране (например заеми, разсрочени плащания, заеми, свързани с доходите и т.н.) чрез специални финансови посредници, като например финансови институции, университети и центрове за професионално обучение, ползващи гаранция от ЕС.

Инициативата ще бъде пилотна през 2020 г., но целта е тя да се превърне в интегриран европейски финансов инструмент след 2020 г. в рамките на следващата многогодишна финансова рамка на ЕС (2021—2027 г.).

Коронавирус: насоки на ЕС за безопасно завръщане на работното място

Как да се гарантира здравето и безопасността на работниците, когато те се завърнат на работното си място? Този важен въпрос занимава много работодатели, като държавите от ЕС планират или извършват вече постепенно завръщане към работа след коронавируса. В отговор на това Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA) вече публикува насоки относно завръщането на работа.

Комисията придава огромно значение на това да се гарантира, че работниците могат да се завърнат на работното място в безопасна и здравословна среда. Ето защо публикуваните днес насоки представляват съществен принос на ЕС през този важен период. Те също така съдържат връзки към национална информация за конкретни сектори и професии. Насоките обхващат няколко области:

- оценка на риска и подходящи мерки
- участие на работниците
- полагане на грижи за работниците, които са били болни
- планиране и обучение за бъдещето
- поддържане на добра информираност
- информация за сектори и професии

В насоките, изготвени от EU-OSHA в сътрудничество с Европейската комисия, също бе използван приноса на тристранния Консултативен комитет за безопасност и здраве на работното място и Комитета на старшите инспектори по труда. Те ще бъдат актуализирани редовно с надеждна информация според развитието на ситуацията.

Глобални действия срещу коронавируса: ЕС започва кампания за ангажименти за дарения

Европейският съюз обединява силите си с глобални партньори, за да даде силен старт на кампания за ангажименти за дарения — **„Глобални действия срещу коронавируса“** — от 4 май 2020 г. нататък. Световната здравна организация (СЗО) и глобални организации, дейни в областта на здравето, отправиха съвместен призив за действие с цел осигуряването на бърз и равноправен достъп до безопасни, качествени, ефективни и икономични диагностика, лечения и ваксини срещу коронавируса.

С цел набирането на средства в подкрепа на това начинание Европейският съюз и неговите партньори ще организират световен маратон за поемане на ангажименти за дарения. Държавите и организациите по света се приканват да поемат ангажимент в помощ на постигането на целта от **7,5 милиарда евро** първоначално финансиране.

Изследователи и изобретатели от цял свят работят усилено за намирането на решения за спасяването на човешки живот и за опазването на нашето здраве. От 4^{ти} май нататък Комисията ще регистрира ангажиментите за дарения, поети от държави и бизнес фондации. На този ден Комисията ще обяви също следващите етапи на глобална кампания, която ще постави началото на постоянно събиране на допълнителни средства.

Комисията отправя покана и към публични личности, бизнес партньори, филантропи, артисти и граждани да допринесат за повишаване на осведомеността относно тази глобална кампания за ангажименти за дарения. Събраните средства ще бъдат разпределени в три направления: **диагностика, лечения и ваксини**.

Отброяването до старта на maratona започва днес — първия ден от Световната седмица на имунизацията за 2020 г., организирана от Организацията на обединените нации. Темата тази година е **#VaccinesWork for All** (Ваксините работят за всички), като кампанията ще се съсредоточи върху начина, по който ваксините, както и хората, които ги разработват, предоставят и получават, работят за защитата на здравето на всички и навсякъде.

Научете повече за кампанията и за това как да участвате на уебсайта на „Глобални действия срещу коронавируса“: europa.eu/global-response

Ден на Европа 2020: още по-силни заедно

Тази година в условията на кризисно положение във всички държави от ЕС традиционните събития за честване на Деня на Европа отстъпват място на размисъл и разговор за основния стълб на Обединена Европа – солидарността и оказването на взаимопомощ във времена на трудности.

На 9 май ви каним да вземете участие в [онлайн граждански диалог с българския комисар Mariya Gabriel!](#)

Събитието ще бъде излъчвано на живо по [БНТ 2](#) и на страницата на [Европейската комисия в България / European Commission in Bulgaria](#)

Можете да зададете своите въпроси към комисар Габриел директно тук в събитието или в платформата <https://www.sli.do/>, където можете да влезете с хаштаг #EuropeDay.

Защо можем да се справим с кризата единствено заедно?

Могат ли европейските научни изследвания да доведат до решение на глобалната криза? Кои са научените уроци от дистанционното обучение и какво е бъдещето на образованието? Как ЕС може да подкрепи културния сектор, за да се радваме отново на изкуството след пандемията?

В ролята си на комисар за иновации, научни изследвания, образование, култура, младеж и спорт Мария Габриел не само ще даде повече яснота за мерките, които ЕС предприе в помощ на държавите-членки, но може да отговори на важни въпроси за най-голямото ни оръжие срещу кризата – науката и иновациите.

[#EUDialogues](#) [#оставамЕСолидарни](#) [#EuropeDay](#) [#StrongerTogether](#)

„БЪЛГАРСКИТЕ БИБЛИОТЕКИ – Съвременни центрове на четене и информираност“ 2020

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

На основание чл. 14, ал. 2, т. 1 от Закона за закрила и развитие на културата, чл. 2, от Правилата за реализиране на проекти за финансова подкрепа на библиотеките при обновяване на фондовете им с книги и други информационни източници по програма „Българските библиотеки-съвременни центрове за четене и информираност“, утвърдени със заповед № РД 09-540/03.06.2019 г.

ОБЯВЯВА ПЪРВА КОНКУРСНА СЕСИЯ

За финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност“ 2020 г. Общата сума на конкурсната сесия е в размер на 1 млн. лв.

Право на участие в конкурса за финансова подкрепа съгласно правилата, утвърдени от министъра на културата със заповед № РД 09-540/03.06.2019 г., имат Националната библиотека "Св. Св. Кирил и Методий", всички регионални и общински библиотеки по смисъла на Закона за обществените библиотеки.

Съгласно заповед № РД09-255/29.04.2020 г. за Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ и за регионалните библиотеки общата стойност на всеки проект не може да бъде по-малка от 1000 лв. и по-голяма от 25 000 лв.

За общинските библиотеки общата стойност на всеки проект не може да бъде по-малка от 1000 лв. и по-голяма от 12 000 лв.

Министерството на културата подкрепя пълната стойност на проектните предложения.

Проектите се подават попълнени и подпечатани в един екземпляр на хартиен носител само чрез лицензиран пощенски оператор, чрез куриер, по електронен път подписани с електронен подпис или сканирани, както следва:

чрез лицензиран пощенски оператор или чрез куриер на адрес: гр. София, бул. "Александър Стамболийски" №17, Деловодство;

по електронен път подписани с електронен подпис на електронен адрес: e_docs@mc.government.bg;

сканирани на електронен адрес: library2020@mc.government.bg

в срок 30 дни от датата на публикуване на обявата.

<http://mc.government.bg/contestsc.php...>

Микро - и малки предприятия ще могат да кандидатстват за отпускане на безвъзмездна финансова помощ

Управляващият орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (УО на ОПИК) предвижда да обяви на 11 май 2020 г. процедура за подбор на проекти „Подкрепа на микро-и малки предприятия за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19“.

Общата сума на безвъзмездната финансова помощ е 173 милиона лева и обхваща всички сектори на българската икономика (с изключение на тези, които се подкрепят от Програмата за Развитие на Селските Райони). Предприятията, които са регистрирали спад с минимум 20% в своя оборот за м. април 2020 г. спрямо средно месечния оборот за 2019 г., ще имат възможност да получат суми от 3 000 до 10 000 лева. С тях ще могат да покрият най-неотложните си нужди, като наем, консумативи, суровини, разходи за заплати и други разходи за оборотни средства.

Кандидатстването ще се извършва изцяло електронно чрез системата ИСУН 2020 при максимално облекчена административна процедура. Ще бъде необходимо единствено попълването на основни данни, размер на исканото финансиране, както и фирмената банкова сметка и деклариране на данни. Всички проверки ще се извършват от УО на ОПИК по служебен път.

При кандидатстването ще се изисква валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП) на представляващия или на упълномощено от него лице с изрично писмено пълномощно, както и подадена Годишна данъчна декларация за 2019 г. пред Националната агенция по приходите, съобразно разпоредбите на ЗКПО/ЗДДФЛ.

С цел по-голяма информираност, преди обявяване на процедурата, предстои публикуване на Указания и видео разяснения за попълване на формуляра за кандидатстване и подаване на проектните предложения.

Въпроси, свързани с основните параметри и допустимостта по процедурата могат да бъдат задавани по електронна поща: priemna@mi.government.bg

При технически въпроси и затруднения, свързани с функционирането на ИСУН 2020, можете да се обръщате към звеното за помощ на потребителите на системата, функциониращо в рамките на дирекция „Централно координационно звено“ към администрацията на Министерския съвет, на електронна поща: support2020@government.bg или през формата за обратна връзка на адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Feedback/Index>.

Основни параметри на процедура

„Подкрепа на микро- и малки предприятия за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19“ - с бюджет 173 млн. лв.

1. Допустими кандидати са микро- и малки предприятия:

юридически лица или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите с персонал до 50 служители;

- регистрирани преди 01.07.2019 г. и осъществявали стопанска дейност;
- регистрирали са спад с минимум 20% в оборота за месец април 2020 г. спрямо средно аритметичния месечен оборот през 2019 г. и
- извършват дейност във всички икономически сектори, с изключение на тези, попадащи в обхвата на Програмата за развитие на селските райони.

2. Минимална и максимална стойност на предоставяната безвъзмездна финансова помощ на проект:

минимална стойност: 3 000 лева

максимална стойност: 10 000 лева

Заявената безвъзмездна финансова помощ от кандидата не може да надвишава 10% от оборота за 2019 г.

3. Срок на изпълнение на проектите: 3 месеца

4. Изисквания към кандидатите:

Подадена Годишна данъчна декларация за 2019 г. пред НАП, съобразно разпоредбите на ЗКПО/ЗДДФО;

Минимален оборот на кандидатите за 2019 г. – 30 000 лв.

5. Допустими разходи: Разходи, необходими за преодоляване на недостиг на средства или липса на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19: за суровини, материали и консумативи; за външни услуги (вкл. режийни разходи); за персонал (вкл. разходи за възнаграждения и разходите за осигурителните и здравни вноски за сметка на работодателя, с изкл. на разходите за персонал подпомогнат по мярката 60/40).

6. Кандидатстване: Изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020). За целта ще е необходимо използването на валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП) на представляващия или упълномощено от него с изрично пълномощно лице.

7. Комуникация: В случай че при проверката на проектното предложение бъде установена липса на документи или друга нередовност, до кандидатите се изпраща уведомление за установените нередовности посредством ИСУН 2020. Кандидатите следва да представят липсващите документи/отстранят нередовностите в срок не по-кратък от 3 (три) работни дни от датата на изпращане на уведомлението в ИСУН 2020. За дата на получаване на уведомлението се счита датата и часа на изпращането му в ИСУН 2020!

8. Срок за кандидатстване: 30 дни от датата на обявяване на процедурата

9. Класиране: Ще бъдат финансирани проектните предложения, които съответстват на критериите за оценка, по реда на тяхното постъпване, до изчерпване на финансовия ресурс по процедурата. Подадените проектни предложения, за които не е налице финансов ресурс не подлежат на оценка.

За невярно декларирани обстоятелства по време на кандидатите, бенефициентите и упълномощените лица носят наказателна отговорност на основание нормативен акт!

В рубриката „РЕГИОНАЛНА СТАТИСТИКА” ви представяме актуална информация на Националния статистически институт. Данните се отнасят за област Ямбол и са предназначени за всички групи потребители. Рубриката „Регионална статистика” се изготвя със съдействието на Териториално статистическо бюро – Югоизток, отдел Статистически изследвания - Ямбол, ж.к. “Златен рог” №20, гр. Ямбол 8606, ПК – 655, тел: 046/68 63 15.

ДЕЙНОСТ НА МЕСТАТА ЗА НАСТАНЯВАНЕ В ОБЛАСТ ЯМБОЛ ПРЕЗ ФЕВРУАРИ 2020 ГОДИНА

През месец февруари 2020 г. в област Ямбол са функционирали 15 места за настаняване с над 10 легла - хотели, мотели, хижи и други места за краткосрочно настаняване. Броят на стаите в тях е 292, а на леглата - 531. В сравнение с февруари 2019 г. общият брой на местата за настаняване намалява с 25.0%, а на леглата в тях - с 24.1%.

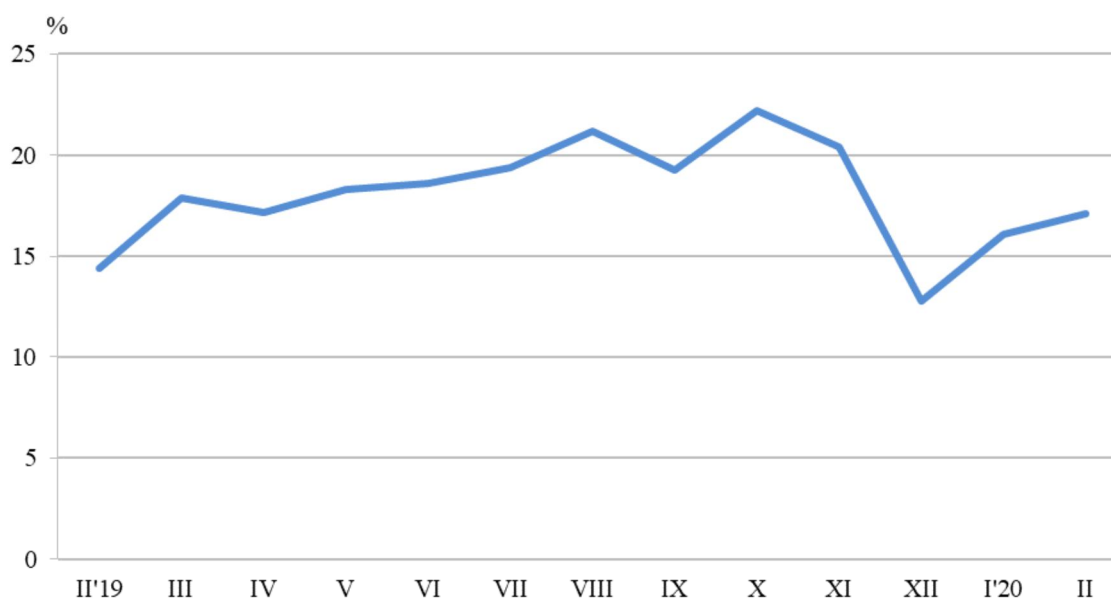
Общият брой на нощувките във всички места за настаняване, регистрирани през февруари 2020 г., е 2 359, или с 14.1% по-малко в сравнение със същия месец на предходната година.

Пренощувалите лица в местата за настаняване през февруари 2020 г. намаляват с 25.6% в сравнение със съответния месец на 2019 г. и достигат 1 248. Те са реализирали средно по 1.9 нощувки. Пренощувалите чужденци са 198, а пренощувалите българи са 1 050. Чуждите граждани са реализирали средно по 3.7 нощувки, а българските - средно по 1.6 нощувки.

С най-голям относителен дял на реализираните нощувки в местата за настаняване от чужденци в област Ямбол са: Германия - 20.8%, Австрия - 15.2% и Нидерландия - 10.5%.

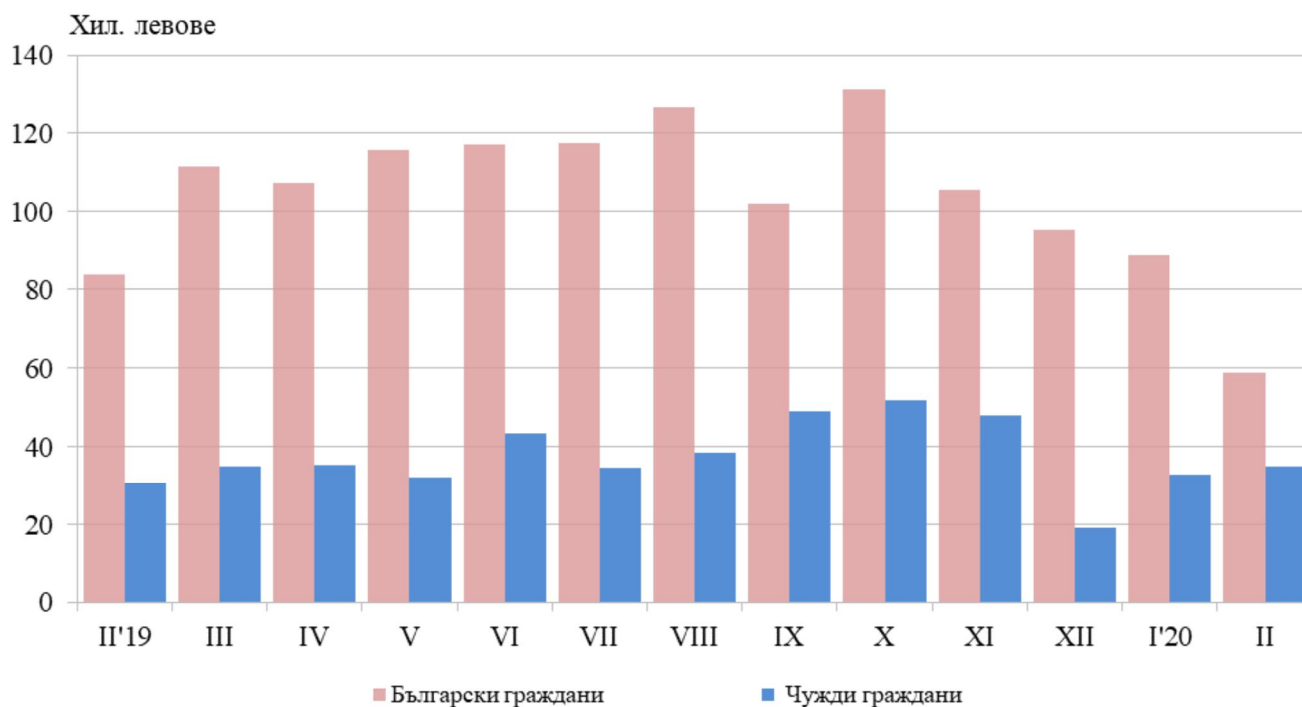
Общата заетост на леглата в местата за настаняване през февруари 2020 г. е 17.1%. В сравнение със същия месец на предходната година заетостта на леглата се увеличава с 2.7 процентни пункта (фиг.1).

Фиг.1. Заетост на леглата в местата за настаняване в област Ямбол по месеци

Приходите от нощувки през февруари 2020 г. в областта достигат 94 007 лв., или със 17.9% по-малко в сравнение с февруари 2019 година. Регистрирано е намаление на приходите от български граждани - с 29.8%, докато приходите от чужди граждани се увеличават с 14.5% (фиг. 2).

Фиг.2. Приходи от нощувки в местата за настаняване в област Ямбол по месеци

Методологични бележки

От 2012 г. статистическото изследване на **дейността на местата за настаняване** се провежда месечно в съответствие с Регламент № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма и Регламент № 1051/2011 на Европейската комисия за прилагане на Регламент № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма по отношение на структурата на отчетите за качеството и предаването на данните.

В наблюдението се включват категоризираните хотели, къмпинги и други места за краткосрочно настаняване с над 10 легла, функционирали през съответния отчетен период.

В показателя **други места за краткосрочно настаняване** са обхванати вилни и туристически селища, хостели, къщи за гости, бунгала, почивни домове, хижи, частни квартири и апартаменти и други места за краткосрочно настаняване.

Легладенонощия в експлоатация е максималният капацитет на разкритите легла за всеки ден от отчетния месец.

В **приходите от нощувки** в местата за настаняване са включени сумите, заплатени от гостите, без стойността на допълнителните услуги.

Повече информация и данни за местата за настаняване могат да бъдат намерени на интернет страницата на НСИ на следния линк: <http://www.nsi.bg/Туризм>.

ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЛАСТ ЯМБОЛ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Брой и структури на населението

Населението на област Ямбол към 31 декември 2019 г. е 117 335 души, което представлява 1.7% от населението на страната. По брой на населението областта се нарежда на 21-во място след област Перник (119 190 души) и пред област Кюстендил (116 915 души). В сравнение с 2018 г. населението на област Ямбол намалява с 1 562 души, или с 1.3%.

В област Ямбол мъжете са 57 408 (48.9%), а жените - 59 927 (51.1%), или на 1 000 мъже се падат 1 044 жени през 2019 година.

Разпределението по общини е както следва: на 1 000 мъже в община Ямбол се падат 1 071 жени, следват общините Елхово - 1 022, Тунджа - 1 012, Болярово - 1 004 и община Стралджа - 986 жени.

Към 31.12.2019 г. децата до 15 години са 17 765, или 15.1% от общия брой на населението в област Ямбол, като спрямо 2018 г. относителният им дял се увеличава с 0.1 процентни пункта.

Относителният дял на населението под 15 години е най-висок в община Стралджа - 18.8%, следват общините Ямбол - 15.8%, Елхово - 13.2%, Тунджа - 12.8%, и Болярово - 11.9%.

През 2019 г. в област Ямбол лицата от 15 до 64 навършени години са 70 937 души, или 60.5% от общия брой на населението в област Ямбол и спрямо 2018 г. относителният им дял намалява с 0.4 процентни пункта.

Относителният дял на населението от 15 до 64 навършени години е най-висок в община Ямбол - 63.7%, следват общините Елхово - 60.7%, Стралджа - 56.2% и Болярово - 55.7%. Най-нисък е делът на посочената група в община Тунджа - 53.1%.

В края на 2019 г. лицата на 65 и повече навършени години са 28 633, или 24.4% от населението на областта, и в сравнение с 2018 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта.

Делът на лицата на 65 и повече навършени години е най-висок в общините Тунджа (34.1%), Болярово (32.4%), Елхово (26.0%) и Стралджа (25.1%). Най-нисък е делът на възрастното население в община Ямбол (20.5%).

Към 31.12.2019 г. **общият коефициент на възрастова зависимост¹ в област Ямбол е 65.4%**, т.е на всеки 100 лица в зависимите възрасти (под 15 и над 65 години) се падат 65 лица в активна възраст, като в сравнение с 2018 г. има нарастване с 1.1 процентни пункта.

Най-неблагоприятен е коефициентът на възрастова зависимост в община Тунджа (88.4%), следват общините Болярово (79.6%) и Стралджа (78.1%). Сравнително по-благоприятен е този коефициент в общините Елхово (64.7%) и Ямбол (57.0%).

¹Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в «зависимите възрасти» (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в «независимите възрасти» (от 15 до 64 години). Изчислява се в проценти.

Средната възраст на населението в област Ямбол в края на 2019 г. е 45.2 години, като в сравнение с предходната година тя нараства с 0.1 години.

Тенденцията на застаряване на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура - **под, във и над трудоспособна възраст**. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени² при определянето на възрастовите граници за пенсиониране.

За 2019 г. тези граници за населението в трудоспособна възраст са до навършването на 61 години и 4 месеца за жените и 64 години и 2 месец за мъжете.

Населението в трудоспособна възраст към 31.12.2019 г. е 65 672 души, или 56.0% от цялото население на областта, като мъжете са 35 158, а жените - 30 514. Относителният дял на трудоспособното население намалява с 0.2 процентни пункта спрямо предходната година.

Към края на 2019 г. над трудоспособна възраст са 32 713 души, или 27.9%, а под трудоспособна възраст - 18 950 души, или 16.2% от населението на областта. Спрямо предходната година относителният дял на населението над трудоспособна възраст нараства с 0.1 процентни пункта, а на населението под трудоспособна възраст с 0.2 процентни пункта.

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез **коэффициента на демографско заместване**, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2019 г. това съотношение е 64.

Териториално разпределение на населението

Към 31.12.2019 г. в градовете на област Ямбол живеят 83 049 души, или 70.8%, а в селата - 34 286, или 29.2% от населението на областта.

В съответствие с административно-териториалното устройство на страната област Ямбол е разделена на 5 общини.

Най-малка по брой на населението е община Болярово, в която живеят 3 491 души, или 3.0% от населението на областта, а най-голяма е община Ямбол с 67 222 души (57.3%). Спрямо 2018 г. населението във всички общини намалява, като най-чувствително е намалението в община Болярово - 2.0%, а най-малко в община Тунджа - 0.9%.

Към края на 2019 г. населените места³ в област Ямбол са 109, в т.ч. 4 града и 105 села.

Най-големият град в областта е областният център гр. Ямбол, който е с население 67 222 души, а най-малък е гр. Болярово - 1 113 души.

² Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 година).

³ Разпределението на населението по населени места в края на годината е резултат от неговото естествено и механично движение, а така също и от административните промени в селищната структура на страната.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационната система „Демография” в Националния статистически институт.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживееие на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години.

Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

Повече информация и данни за броя и структурата на населението могат да бъдат намерени на интернет страницата на НСИ на следния линк: <http://www.nsi.bg/bg/node/2920>

РАЖДАЕМОСТ, СМЪРТНОСТ И ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ В ОБЛАСТ ЯМБОЛ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Раждаемост

През 2019 г. в област Ямбол са регистрирани 1 104 родени деца, като от тях 1 098 (99.5%) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява със 71 деца, или с 6.5%.

Коефициентът на обща раждаемост² в област Ямбол през 2019 г. е 9.3‰ и в сравнение с 2018 г. намалява с 0.5 промилни пункта.

Броят на живородените момчета е 569, а на живородените момичета - 529.

В градовете и селата на област Ямбол живородени са съответно 784 и 314 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете е 9.4‰ и в селата - 9.1‰.

С по-висок от общия за областта коефициент на раждаемост са общините Стралджа - 11.4‰ и Болярово - 9.4‰, общините Тунджа и Ямбол са с 9.3‰, а с по-нисък от общия за областта коефициент на раждаемост е община Елхово - 7.4‰.

Към 31.12.2019 г. броят на жените във фертилна възраст (от 15 до 49 години) е 21.6 хил. като спрямо предходната година той намалява с 2.5%.

Броят на децата, родени от майки под 20 години е 246 през 2019 г. и в сравнение с 2018 г. броят им намалява с 3.1%.

Тоталният коефициент на плодовитост³ е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. **През 2019 г. средният брой живородени деца от една жена в област Ямбол е 2.06**, докато през 2018 г. той е бил 2.13 деца.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете се увеличава от 24.6 години през 2018 г. на **24.8 години през 2019 година**.

През 2019 г. броят на живородените извънбрачни раждания в област Ямбол е 726, или 66.1% от всички живородени, което е с 0.3 процентни пункта повече в сравнение с 2018 г. (65.8%).

Най-висок е относителният дял на извънбрачните живородени деца в общините Стралджа (89.3%) и Болярово (87.9%), следвани от общините Тунджа (78.9%), Елхово (57.8%) и Ямбол (57.5%).

Смъртност

През 2019 г. в област Ямбол нивото на общата смъртност се намалява. Броят на умрелите е 2.1 хил. души, а **коефициентът на обща смъртност⁴ - 18.0‰** и спрямо предходната година се увеличава с 0.7 промилни пункта.

²Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

³Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзrastовата плодовитост през отчетната година.

⁴Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Смъртността сред мъжете в област Ямбол (19.2‰) е по-висока в сравнение със смъртността сред жените (16.8‰). През 2019 г. на 1 000 жени умират 1 092 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коэффициентът на смъртност е по-висок в селата (28.3‰) отколкото в градовете (13.7‰). С по-висок коэффициент на смъртност спрямо средната стойност на показателя за областта са общините Болярово (33.2‰), Тунджа (26.7‰), Елхово (22.5‰) и Стралджа (22.1‰). Единствено община Ямбол е с по-ниска от средната за областта смъртност (12.8‰).

През 2019 г. в област Ямбол са починали 9 деца на възраст до една година, а коэффициентът на детска смъртност е 8.2‰, а през 2018 - 8.5‰.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението.

През 2019 г. в резултат на отрицателния естествен прираст, населението на област Ямбол е намаляло с 1 023 души. Намалението на населението, измерено чрез **коэффициента на естествен прираст** в област Ямбол, е минус 8.7‰. Коэффициентът на естествен прираст в градовете е минус 4.3‰, а в селата - минус 19.2‰.

Всички общини в областта също са с отрицателен естествен прираст, като община Ямбол е с най-нисък коэффициент на естествен прираст - минус 3.5‰. Следват общините Стралджа (-10.7‰) и Елхово (-14.8‰). С най-голямо намаление на населението и висок отрицателен коэффициент на естествен прираст са общините Тунджа (-17.4‰) и Болярово (-23.8‰).

Съществено влияние върху броя и структурите на населението оказва и механичният прираст, представляващ разликата между броя на заселените и броя на изселените лица във и от всяко населено място през календарната година, който за област Ямбол също е отрицателен - минус 539 души. **Коэффициентът на механичен прираст** е минус 4.6‰, съответно в градовете е минус 8.5‰, докато в селата коэффициентът на механичен прираст е положителен - 5.0‰.

През 2019 г. отрицателен механичен прираст имат общините Ямбол (-9.1‰), Стралджа (-5.4‰) и Елхово (-4.5‰). Положителен механичен прираст е регистриран в общините Тунджа и Болярово, съответно 8.8 и 3.7 ‰.

Методологични бележки

Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирация, миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

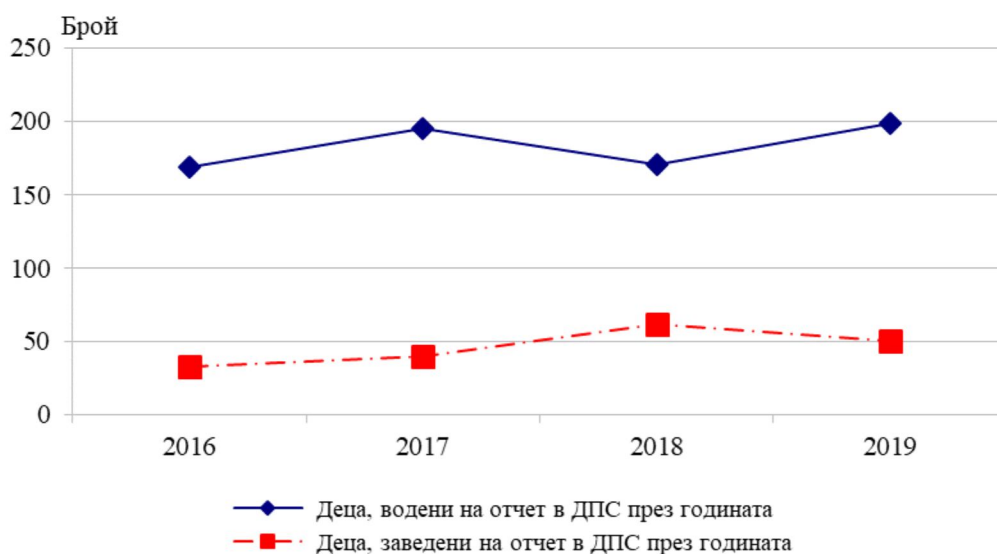
Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

Повече информация и данни за раждаемостта, смъртността и миграционните процеси са достъпни в ИС „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=4) и на сайта на НСИ, раздел „Население - демография, миграция и прогнози“ <http://www.nsi.bg/bg/node/767>.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ЯМБОЛ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

През 2019 г. на отчет⁵ в детските педагогически стаи в област Ямбол са водени 199 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. В сравнение с 2018 г. броят им нараства с 28, или с 16.4%.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни, водени и заведени на отчет в ДПС в област Ямбол през периода 2016 - 2019 година

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС в област Ямбол малолетни и непълнолетни лица през 2019 г. са:

- Непълнолетни (на възраст от 14 до 17 г.) - 76.9%;
- Малолетни (8 - 13 г.) - 23.1%;
- Момчета - 169 (84.9%);
- Учат - 100 лица (50.3%);
- Живеят в криминогенна среда - 98 лица (49.2%).

Броят на **заведените на отчет в ДПС** през 2019 г. малолетни и непълнолетни е 50, или 25.1% от всички водени на отчет лица, като 62.0% от тях са непълнолетни. В сравнение с 2018 г. броят на новозаведените намалява с 19.4%.

⁵Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

През 2019 г. **снети от отчет в ДПС** са 64 малолетни и непълнолетни лица, или 32.2% от водените на отчет през годината:

- поради поправка на поведението - 28 лица (43.8%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 34 лица (53.1%).

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2019 г. през ДПС са преминали 133 малолетни и непълнолетни. От тях момчетата са 90, или 67.7%, а момичетата са 43 (32.3%).

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е дялът на преминалите през ДПС за:

- „Употреба на психоактивни вещества“ и „Бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 15 лица (11.3%);
- „Прояви на насилие и агресия“ - 8 лица (6.0%);
- „Повреждане на обществена и/или частна собственост“ - 4 лица (3.0%).

Извършени престъпления

През 2019 г. броят на малолетните и непълнолетните лица, извършители на престъпления, е 93.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 65 лица, или 69.9%. Най-висок е дялът на извършителите на домови кражби - 12.3% и на взломни кражби - 10.8%.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2019 г. на територията на област Ямбол 17 деца са пострадали от престъпления, от които 6, или 35.3%, са момичета. Малолетни са 7 лица (41.2%), а непълнолетни - 10 (58.8%). Най-голям е броят на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от кражби на имущество - 11 лица (64.7%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2019 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на територията на област Ямбол **са образували** 336 възпитателни дела, от които 214 (63.7%) са образувани по предложение на органите на полицията. Броят на **решените дела** през годината е 117, като от тях в срок до един месец са решени 47 дела, или 40.2%. **Прекратени** са 216 дела (64.3% от образуваните възпитателни дела). В края на 2019 г. 7 дела, или 2.1% от образуваните, **са останали несвършени**.

През 2019 г. местните комисии са наложили 170 **възпитателни мерки** в съответствие с **чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните** на 151 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 152 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- „предупреждение“ - в 65 случая (38.2%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи“ - в 26 случая (15.3%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - 23 случая (13.5%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- Малолетни са 49 лица (32.5%), а непълнолетни - 102 (67.5%);
- Момчетата са 140 (92.7%), а момичетата - 11 (7.3%);
- 57.6% от децата, на които са наложени възпитателни мерки, са с основно образование (87 лица).

През 2019 г. 327 лица на възраст от 8 до 17 години са преминали през съществуващите на територията на областта консултативни кабинети. Обществените възпитатели са работили с 65 деца, а в 54 организирани кампании за превантивна дейност са обхванати 10 559 малолетни и непълнолетни.

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществена проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Повече информация и данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетни могат да бъдат намерени на интернет страницата на НСИ на следния линк <http://www.nsi.bg/Правосъдие и престъпност/>.

Нови електронни и дистанционни услуги за работодателите, търсещи персонал

Агенцията по заетостта въвежда нови електронни и дистанционни процедури за по-бързо и лесно предоставяне на своите посреднически услуги за работодатели. Целта е опазване здравето на всички клиенти на институцията, както и на нейните служители, чрез използването на комуникационни канали, съобразени с мерките за ограничаване на масовите събирания и преки групови контакти.

Успоредно с това бюрата по труда продължават да съдействат на работодателите да възобновят или да продължат да развиват дейността си. Процедурите се допълват с нови възможности за осъществяване на трудовото посредничество на Агенцията по заетостта в съответствие с актуалната епидемична обстановка и действащите мерки за защита здравето на населението.

Разработените нови и усъвършенствените процеси са за подбор, насочване на подходящи търсещи работа лица и получаване на обратна връзка/информация за резултата от насочването. При тях комуникацията с работодателите се осъществява чрез електронни и дистанционни канали като системите за електронен обмен на съобщения /СЕОС/ и сигурно електронно връчване /ССЕВ/, електронни услуги, телефон, поща, както и по електронен път, при стриктно спазване на изискванията за защита на личните данни.

За настоящите условия на ограничени присъствени контакти, Агенцията по заетостта напомня, че подаването на заявка-спецификация за свободните позиции може да се извърши чрез новата електронна услуга за работодатели на Единния портал за електронни услуги на Държавна агенция „Електронно управление“ /ДА ЕУ/ или по електронен път чрез „Е-трудова борса“ на сайта на Агенцията. Работодателите могат да подадат заявката си и по дистанционен път чрез телефон или лицензиран пощенски оператор.

На търсещите нов персонал фирми се предлагат и начини за неприсъствено извършване на подбор и насочване на подходящи кандидати за работа на свободните им позиции.

Агенцията по заетостта приканва работодателите да се възползват от тези нови и разширени комуникационни канали, тъй като все още са преустановени груповите форми за провеждане на срещи между работодатели и безработни, в т.ч. трудови борси, дни на работодателя, групови интервюта, подбори и други, доскоро организирани и реализирани от бюрата по труда. Конкретни стъпки и варианти за изпълнението на всяка от тях са посочени в публикуваната в рубрика „Предлагащи работа“ на сайта на Агенцията по заетостта информация за посредничество на бюрата по труда за подбор и наемане на работа в условията на мерки за защита здравето на населението или [ТУК](#).

Информация за конкретния обхват и начин за прилагане на посредническите услуги за работодатели по електронен и дистанционен път може да се получи и от всички бюра по труда в страната.

Безработицата в област Ямбол към 31.03.2020 година

	Болярово	Елхово	Стралджа	Тунджа	Ямбол	ОБЩО
Активни лица	1412	6906	4328	7040	36093	55779
Регистрирани безработни	246	952	442	586	1609	3835
Равнище на безработицата %	17.4	13.8	10.2	8.3	4.5	6.9

Регистрирани безработни лица по образование и професионална квалификация в област Ямбол

ПОКАЗАТЕЛИ	ВСИЧКО	по образование					по проф. квалификация		
		висше	сред-но	сред-но проф.	основно	начално и по-ниско	с раб. професия	специа-листи общо	без спец. и проф.
Регистрирани всичко	3835	331	1669	1288	487	1348	1057	625	2153
от тях: жени	2254	208	947	729	252	847	593	372	1289
С НАМ. РАБОТОСПОСОБНОСТ	241	22	149	118	30	40	81	65	95
до 29г.	481	56	165	94	81	179	80	74	327
1.Регистр. за 1-ви път	448	61	139	93	48	200	75	83	290
от тях: жени	216	35	62	44	21	98	34	46	136
С НАМ. РАБОТОСПОСОБНОСТ	18	1	11	7	2	4	6	2	10
до 29г.	187	25	38	20	28	96	20	28	139
2.Регистр. за 2-ри път	452	62	218	147	54	118	99	113	240
от тях: жени	244	41	107	70	22	74	50	61	133
С НАМ. РАБОТОСПОСОБНОСТ	22	4	13	9	2	3	5	8	9
до 29г.	120	14	52	26	22	32	18	22	80
2.Регистр. над 2 пъти	2935	208	1312	1048	385	1030	883	429	1623
от тях: жени	1794	132	778	615	209	675	509	265	1020
С НАМ. РАБОТОСПОСОБНОСТ	201	17	125	102	26	33	70	55	76
до 29г.	174	17	75	48	31	51	42	24	108

Информацията е предоставена от:

АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА

ДИРЕКЦИЯ „РЕГИОНАЛНА СЛУЖБА ПО ЗАЕТОСТТА” БУРГАС

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ ЯМБОЛ

Ямбол, ул. „Жорж Папазов“ №18

Тел: 046 686814

e-mail: region@yambol.government.bg

www.yambol.government.bg

